

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/359/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519204005
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519204005.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., IČO: 47 234 547, so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti žalovanému: I. Š., L.. XX.XX.XXXX, J. D. L. C. XXX, o zaplatenie 975,12 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Stranám náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 20.06.2019 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 975,12 € s príslušenstvom a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že s účinnosťou ku dňu 30.06.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. (zanikajúca spoločnosť) a BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA. Spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. v dôsledku cezhraničného zlúčenia zanikla zlúčením bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA sa stala jej univerzálnym právnym nástupcom. Dňa 12.01.2015 uzavrel Cetelem ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 1.000 € na financovanie spotrebného tovaru, ktorú mal žalovaný splácať v pravidelných 48 mesačných splátkach po 30,82 €. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a uhradil len časť dlžnej sumy a to 308,10 €. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného postupom podľa zmluvných podmienok Cetelem vyhlásil dňa 04.07.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 975,12 € (843,09 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 77,96 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 14,07 € z titulu dlžného poistného a 40 € z titulu nákladov na uplatnenie pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 16,90 % ročne zo sumy 843,09 € od 05.07.2016 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 935,12 € od 05.07.2016 do zaplatenia. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

3. Súd zaslal žalovanému žalobu spolu s prílohami a poučením na vyjadrenie dňa 16.09.2019, žalovaný si uvedenú zásielku prevzal dňa 25.09.2019, o čom svedčí doručka na č. I. 69, avšak v konaní zostal nečinný.

4. Podľa ust. § 297 CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 €.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a hodnota sporu neprevyšuje 1.000 €, súd v zmysle ust. § 297 CSP vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.11.2019 s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

6. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

7. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila dňa 12.01.2015 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 1.000 €. Žalovaný sa ju zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach po 30,82 €. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola 1.382,40 €. Termín prvej splátky bol 15. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol úver dlžníkovi poskytnutý v dohodnutej výške. Splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti 15.02.2019, RPMN 18,26 %, priemerná hodnota RPMN: 30,82 %, ročná úroková sadzba 16,90 %. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 04.07.2016 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje sumu 975,12 € spolu s prísl. a náhradu trov konania.

8. Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil 308,10 €, pričom mu bolo poskytnutých 1.000 €.

9. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 12.07.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu úver ku dňu 04.07.2016 zosplatalil v celom rozsahu.

10. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

11. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

13. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

18. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu 2a naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

19. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

20. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

21. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

22. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

27. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.01.2015 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., mala v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bola teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonávala v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 12.01.2015 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

28. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá činila za obdobie 48 mesiacov pri sume 1.000 € - 18,26 % ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

29. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finančnej Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2014 (nie zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi - je to iná štatistika a Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v § 1 ods. 4 odkazuje na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk) zmluvná splatnosť nad 1 do 5 rokov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 13,95 %. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 13,95 % ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 27,90 %. Dojednaná výška odplaty u tohto úveru (18,26 %) tak nepresahovala túto maximálne prípustnú odplatu. Výška odplaty je tak v súlade so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.) ako aj s dobrými mravmi. Zároveň zmluva obsahuje všetky povinné obligatórne náležitosti požadované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy.

30. Čo sa týka úroku po zoplatnení je súd toho názoru, že predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Kým dohodnutý úrok predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii, tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku a predstavuje takýto úrok kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Zosplatením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Tým teda stráca veriteľ nárok na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Ak spotrebiteľ nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ takého právo držby finančných prostriedkov mal, inak by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by mal naďalej nárok na úroky zo zmluvy.

31. Aplikačná prax súdov sa už zaoberala otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, NSSR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 4Obo 143/98 uviedol, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu a od splatnosti je dlžník v omeškaniach a musí platiť úroky z omeškaniach. Toto rozhodnutie NSSR bolo potvrdené aj uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012. Taktiež výkladom Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, súdny dvor stanovil zásadné pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozičných noriem zákona v neprospech spotrebiteľa. Úrok z úveru predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania

úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Zosplatnením úveru na jednej strane nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, na druhej strane už spotrebiteľ nemá právny titul držať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, v svojej dispozícii, preto niet dôvodu na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za tejto situácie by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by tak nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potenciálnej nečinnosti. Takéto správanie veriteľa nemôže byť podporované a požívať právnu ochranu. Keďže v danej veci niet pochýb o tom, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, po poskytnutí náležitej ochrany žalovanému ako spotrebiteľovi, súd dospel k záveru, že po zosplatnení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver.

32. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

33. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 20.06.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

35. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 1.000 €, ktorý sa zaviazal žalovaný splátiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

36. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák., ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/214/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017, sp. zn. 26Co/176/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

37. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 04.07.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne sa jedná najneskôr o splátku splatnú dňa 15.04.2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z oznámenia o zosplatnení úveru (č. I. 42 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 15.04.2016 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, prehľadu splátok a úhrad). Odo dňa 16.04.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v utorok dňa 16.04.2019. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu až dňa 20.06.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

38. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné platne priznať v súdnom konaní.

39. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).